

PAASTUAJA IV PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Jo5 ,9a.10-12)

Lugemine Joosua raamatust:

Issand ütles Joosuale: "Vaata, täna olen ma Egiptuse teotuse teie pealt ära võtnud." Ja kui Iisraeli lapsed olid Gilgalisse laagrisse jäänud, siis pidasid nad selle kuu neljateistkümnenda päeva õhtul Jeeriko lagendikel paasapüha. Ja paasapühale järgneval päeval sõid nad selle maa viljast hapnemata leiba ja küpsetatud viljapäid. Selsamal päeval, kui nad hakkasid sööma maa viljast, lõppes manna ja Iisraeli lapsed said oma toiduse Kaananimaa selleaastasest saagist.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps34 ,2-3.4-5.6-7.8-9. R: 9a)

R: Vaadake ja nähke, kui hea on Issand.

Ma tänan Issandat igal ajal,
alati on tema kiitus mu suul.
Issandast kiitleb mu hing,
vaesed kuulevad ja rõõmustavad.

R:

Ülistage Issandat ühes minuga,
kiitkem üheskoos kõrgeks tema nime.
Ma otsisin Issandat ja tema vastas mulle
ning tõmbas mind välja kõigist mu hirmudest.

R:

Kes tema poole vaatavad, säravad rõõmust,
ja nende nägu ei saa punastama.
Vaene hüüdis ja Issand kuulis teda
ja vabastas tema kõikidest ta hädadest.

R:

(Teine lugemine 2Ko5 ,[17-21](#))

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast korintlastele:

Vennad, kui keegi on Kristuses, siis on ta uus loodu, sest vana on möödunud, ja vaata, uus on sündinud. Aga see kõik tuleb Jumalalt, kes meid on Kristuse kaudu endaga lepitanud ja andnud meile lepitamiseamet. Sest Jumal oli see, kes Kristuses maailma endaga ära lepitab, ega arvanud inimestele süüks nende eksimusi. Meie läbi on ta andnud neile ka lepitusesõna. Nii oleme meie nüüd sõnumitoojad Kristuse asemel, sest Jumal on see, kes meie läbi manitseb. Ja nii me palume: laske end Jumalaga ära lepitada, sest tema on Jeesuse, kes patust ei teadnud, lasknud meie eest patuks saada, et meie saaksime tema kaudu osa Jumala õigusest.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 15,18)

Ma lähen oma isa juurde ning ütlen temale:

"Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees".

(Evangeelium Lk15 ,1-3.11-32)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal tulid kõik tõlnerid ja patused Jeesuse juurde, et teda kuulata. Aga variserid ja kirjatundjad nurisesid ning ütlesid: "Ta võtab patuseid vastu ja sööb ühes nendega." Siis rääkis Jeesus neile tähendamissõna ja ütles: "Ühel mehel oli kaks poega. Noorem neist ütles isale: "Isa, anna mulle see varaosa, mis minule päranduseks saab". Ja isa jagas oma vara nende vahel ära. Ei möödunud aga palju aega, kui noorem poeg tegi kõik rahaks ja reisis võõrsile, kus ta elas priiskavat elu ja pillas ära kogu oma vara. Aga kui ta kõik oli ära raisanud, tuli sellele maale suur nälg ja temagi jäi puuduse kätte. Siis ta läks ja pakkus end ühele kodanikule seal maal, ja see saatis ta oma väljale sigu karjatama. Ta püüdis oma nälga kustutada kaunadega, mida sigadele ette visati, kuid temale ei andnud neid keegi. Ja kui ta järele mõtles, siis ta ütles: "Kui palju on minu isal palgalisi ja neil on leiba küllalt, aga mina suren siin nälga. Ma asun teele ja lähen oma isa juurde ning ütlen temale: "Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees ega ole enam seda väärt, et mind sinu pojaks hüütaks; pea mind nagu ühte oma palgalistest"."

Ja ta läks teele ja tuli oma isa juurde. Aga kui ta alles kaugel oli, nägi tema isa teda ja isa meel läks haledaks ning ta jooksis temale vastu, võttis tal ümber kaela kinni ja andis temale suud. Aga poeg ütles talle: "Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees ega ole enam seda väärt, et mind sinu pojaks hüütaks". Kuid isa ütles oma sulastele: "Tooge kõige kallim rüü ja pange see temale selga, andke talle sõrmus sõrme ja sandaalid jalga, toogem ja tapkem nuumvasikas - söögem ja olgem rõõmsad, sest see minu poeg oli surnud ja on ellu ärganud, oli kadunud ja on leitud". Ja nad hakkasid pidu pidama.

Aga tema vanem poeg oli põllul, ja kui ta sealt tagasi tulles kodule lähemale jõudis, kuulis ta pillihääli ja tantsuhõikeid. Ning ta kutsus ühe sulastest enda juurde ja küsis temalt, mida see kõik pidi tähendama. Sulane ütles talle: "Sinu vend on tulnud, ja su isa on tapnud nuumvasika, sest ta on saanud oma poja tervena tagasi". Aga teine poeg vihastus ega tahtnud sisse minna. Siis tuli isa välja ja palus teda. Kuid tema vastas ja ütles isale: "Vaata, nii palju aastaid ma orjan sind ega ole kunagi astunud üle sinu käsust, kuid sina pole mulle andnud ühte sikkugi, et ma võiksin oma sõpradega pidu pidada. Kui aga tuli see sinu poeg, kes on sinu vara hooradega ära pillanud, oled sa lasknud nuumvasika tappa." Isa vastas talle: "Mu laps, sina oled ikka minu juures ja kõik mis on minu, see on sinu oma. Nüüd aga pidagem pidu ja olgem rõõmsad, sest sinu vend oli surnud ja on ellu ärganud; oli kadunud ja on leitud".

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, ennemuiste oli kombeks tappa käskjalg, kes oli toonud halva sõnumi. Nii sai siis ülemus või valitseja oma ärrituse kohe välja elada ja käskjalga piksevardana kasutada. Paraku, mis sõnumi sisusse puutus, ei muutnud käskjala tapmine selles midagi paremaks.

Siiski, midagi sellest kombest elab meis ikka edasi. Kui teine inimene seab meid vastamisi ebameeldiva tõega, millest oleme üritanud ise püüdlukult mööda vaadata, siis esimene reaktsioon on tavaliselt see, et tõe kuulutajast saab piksevarras. Ometi, süüdi pole tema, vaid meie, vähemalt selles, et ründasime teist inimest ainult selle eest, et ta rääkis tõtt.

Ärgem tapkem käskjalga, süvenegem pigem kohe sõnumisse endasse, et ebameeldivusest kõige kiiremini üle saada. Me loeme patutunnistuse.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kujutage ette, et teil on kaks poega. Ühel ilusal päeval tuleb üks neist teie juurde ja paneb ette: "Isa (või "ema"), anna mulle see varaosa, mis minule päranduseks saab!"...

Mida vastaksite teie, seda ma ei tea, kuid ma võin ette kujutada, et ise vastaksin järgmiselt: "Mu poeg, sa tuled liiga vara - võibolla ma eksin, kuid mulle tundub, et ma ei ole veel päris surnud! Aga kui sa tahad alustada iseseisvat elu, siis ma toetan sind nii palju kui saan. Ütleme nii, ma laenan sulle veidi raha, ja kui sul õnnestub see hästi investeerida, siis räägime uuesti, kas maksad mulle tagasi või jätan selle sulle - sest see on ikka veel minu raha, mitte sinu oma."

Evangeeliumis ei käitu too kahe poja isa aga sugugi nii, vaid tegelikult on just tema see, kes kogu eepilise segaduse käima lükkab. Lapsed on ju lapsed, isegi juba suurematena - nad võivad küsida kõike, nad üritavad ikka järele katsuda, kuskohas piir vastu tuleb; nende headki kavatsused on sageli lühinägelikud. Isa ja ema kohus on elukogenumate inimestena oma järeltulijatele kannatlikkust ja mõislikkust õpetada, isegi kui neil seepeale laste pettunud nägusid näha tuleb.

Kuid tänases loos saab noorem poeg ilma pikemata oma päranduseosa kätte. Vanem poeg jääb - imestusest suu lahti - seda kõrvalt vaatama. Kui teine laps siis ilma sendita tagasi saabub, jätkub kõik samas vaimus - isa "päranduse" jäägist jagatakse jällegi osa ikka sellele tublile pojale, kes oma isa raha on hooradega ära pillanud. Vanem vennake seisab nüüd veel lollima näoga, ja kui ta julgeb protesteerida, siis saab ta kuulda nii leiget juttu, et selle peale ei tea kas solvuda või vihastuda. Või kes teie seast, armsad vennad ja õed, tahaks olla meelevdi tolle vanema venna nahas? Kõige selle segaduse juures jääb üle ainult südamest imestada, kui tihti on kadunud poja kirjakohest rääkides arvatud, et isa kuju selles tähendamissõnas peaks olema Jumala võrdkuju?!

Ma palun vabandust, kui kellelgi teie seast oma pühakirjatõlgendusega tuju ära rikkusin, aga kui te üritate olukorda sisse elada, saate isegi aru, mida ma mõtlen. Probleem pole ilmselt mitte minus, vaid tänases evangeeliumis, mis tahab meile taas midagi tavatut öelda. Kui me tuleme kirikusse, siis me tahaksime ju kuulda midagi ideaalidest - aga tänane evangeelium räägib meile paraku mitte ideaalidest, vaid... elust.

Sest see peab ju paika, et saatus paneb meie teele vahel sama dramaatilisi elamusi kui kadunud poja loos. Ebaõiglus, sõjad, küüditamised, nälg ja puudus kõigest... või siis vastupidi, neile, keda elu alguses on kannatustest säästetud, kõikvõimalikud sõltuvused ja liialdused, liiga hea elu koledad

kõrvalmõjud. Saatus kohtleb meid vahel nagu see naiivne isa tähendamissõnast, kes osa oma pärandusest juba eluajal ära jagab; vahel jällegi on ta nagu noorem vend, kes teiste raskelt teenitud raha ära pillab ja siis ühegi sendita nende kaela peale tagasi pöördub; vahel on saatus aga nagu vanem vend, kes õigel ajal ei osanud suud lahti teha ja nüüd tagantjärele tarkusest uriseb ja intrigeerib. Elu, mu armsad sõbrad, ei ole ei komöödia ega tragöödia, vaid draama.

Armsad õed ja vennad, nüüd jääb üle ainult küsida klassikaline ja igavene küsimus: miks on siis elu nii ebaõiglane, just niisugune, nagu kadunud poja lugu räägib? Ma oskan vaid arvata, et võibolla on Jumal meie suhtes ebaõiglane just selleks, et kasvatada meis soovi õigluse järele. Olenevalt tõlgendusest võib tähendamissõna kadunud pojast võib osutada seega kas lõksuks või siis pääseteeks. See lugu ei ole üleskutse käituda teiste inimestega samamoodi arutult ja pedagoogilise vastutustundeta, vaid hoopiski väljakutse: kui sa oled isa või ema, siis ole õiglane ja ära jaga oma pärandust oma eluajal ning ära tekita oma laste vahel vaenu neid ebavõrdselt koheldes; kui sa oled poeg või tütar, ära kasuta kurjasti oma isa lihtsameelsust või ema ahviarmastust; aga kui sa märkad, et keegi teine seda teeb, siis võta kohe julgus kokku ja pööra sellele tähelepanu. Sest meil kõigil tuleb kord igavese kohtu ees oma tegudest ja nende tagajärgedest aru anda, kuid vaevalt et Issandale meeldiks see, kui me seal tema ees seistes ainult nuriseksime ja kaebaksime, et meie saatus oli liiga õnnetu ja pühakiri oli liiga segaselt kirjutatud - püüdes niiviisi õigustada seda, et me käitusime olulistes asjades teadlikult valesti.

Mida võib siis öelda kokkuvõtteks? Võibolla on meie ülesanne just selles, et me saatuse löökide kiuste julgust ei kaotaks, ning saaksime Jumala palge ette tulles öelda: "Issand, kümme katsumust saatsid sa mulle, vaata, viiega neist ma sain hakkama". Või siis: "Issand, neli katsumust sa saatsid mulle, kahega neist sain hakkama." Võibolla ütleb siis Issand meile ka: "Tubli, sa hea ja ustav sulane, sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle. Mine oma isanda röömupeole!" (vrdl. Mt 25,20-23). Aamen.